

REKENKAMERBRIEF Neder-Betuwe, nr. 39
November 2022

Aan: De leden van de gemeenteraad Neder-Betuwe
CC: Het college van B&W
Het management
Overige belangstellenden (via de website)

Geachte raadsleden,

Hierbij ontvangt u de RekenkamerBrief van de Rekenkamercommissie Neder-Betuwe.

In deze brief geven wij u informatie over de volgende onderwerpen:

1. Terugkoppeling bijeenkomst 10 oktober 2022
2. Lokale heffingen Neder-Betuwe in perspectief 24 november 2022
3. Op weg naar een nieuw onderzoek
4. Een onderzoek naar 'ondermijning'

Mocht deze brief aanleiding geven tot vragen en/of opmerkingen, dan horen wij dat graag via griffie@nederbetuwe.nl.

Met vriendelijke groet,

Rekenkamercommissie Neder-Betuwe,

Marijke van de Plasse
Iroy Konings
Rick Hubers

Rekenkamercommissie

1. Terugkoppeling bijeenkomst 10 oktober 2022

We zagen uit naar een kennismaking met de (nieuwe) raads- en burgerraadsleden. Het was leuk om onszelf te presenteren en te vertellen wat we als rekenkamercommissie doen en kunnen betekenen. Aan de hand van Mentimeter prikkelden we de aanwezigen om mee te denken over stellingen.

De rapportcijfers leverden op dat we nog het nodige werk hebben te doen:

- In hoeverre bent u bekend met de rekenkamercommissie: 6,6
- Het laatste onderzoek naar laaggeletterdheid heeft nieuwe inzicht opgeleverd: 6,4
- Het werk van de rekenkamercommissie helpt mij bij het uitvoeren van mijn controlerende en kaderstellende taak: 6,4
- De communicatie met de rekenkamercommissie is voldoende: 6,1
- De onderwerpen waar de rekenkamercommissie onderzoek naar doet zijn relevant: 7,7

In het gesprek dat naar aanleiding van deze stellingen is gevoerd kwam naar voren dat een deel van de score is bepaald door een bepaalde mate van onbekendheid met de rekenkamercommissie. Wij pakken deze handschoen graag op door de komende periode nog zichtbaarder te zijn.

Er zijn ook een aantal, wat meer open vragen gesteld aan de aanwezigen.

Op de vraag naar waar aan wordt gedacht bij onderzoeken van de rekenkamercommissie springt vooral het woord 'onafhankelijk' in het oog. Daarnaast kwamen woorden als 'kritisch', 'objectief', 'deskundigheid' en 'verrassend' naar voren.

Een ander item dat aan de orde kwam, gaat over waar de rekenkamercommissie zich kan verbeteren om van meer toegevoegde waarde te kunnen zijn. Suggesties die zijn genoemd: 'actuelere onderwerpen', 'beter horen van de raad' en 'tussenstappen'.

De rekenkamercommissie neemt de rapportcijfers en suggesties mee en heeft de ambitie een betere score te realiseren. Blij met de openhartigheid!

Een belangrijke vraag waar bij is stil gestaan is: 'Naar welk onderwerp de rekenkamercommissie dit jaar een onderzoek zou moeten starten?' Hieronder de reacties op deze vraag. Onder de volgende kopjes van deze brief de conclusies die de rekenkamercommissie heeft getrokken.

Stelling 8: Naar welk onderwerp zou de rekenkamercommissie dit jaar een onderzoek moeten starten?

Mentimeter

2. Lokale heffingen Neder-Betuwe in perspectief op 24 november

Een van de onderwerpen die werd genoemd tijdens de bijeenkomst op 10 oktober jl. is rioolheffing en dan specifiek de vraag aan welke knoppen je als raad precies kunt draaien. Hoewel dit een behoorlijk technisch onderwerp is, is het ook een actueel onderwerp. De reden hiervan is namelijk dat in de raadsvergadering van december de raad de belastingverordeningen voor 2023 moet vaststellen. Al is het niet echt een onderzoeksvraag, de rekenkamercommissie denkt met een workshop 'Lokale heffingen Neder-Betuwe in perspectief' (dus breder dan enkel de rioolheffing) de raad te kunnen ondersteunen in de voorbereiding van de besluitvorming over de belastingverordeningen. Deze avond zal zo worden ingestoken dat deze niet enkel bedoeld is voor de financieel specialisten in de fracties, maar ook begrijpelijk is voor alle andere raads- en burgerraadsleden. De rekenkamercommissie nodigt alle raads- en burgerraadsleden dan ook graag uit voor deze workshop! De workshop zal plaatsvinden op 24 november a.s. van 19.30 tot 21.30 uur (tijdens de opiniërende avond) en zal, namens de rekenkamercommissie, worden begeleid door de heer Peter Beumer, interim-controller en manager bij diverse gemeenten.

3. Op weg naar een nieuw onderzoek

Bij de keuze van een nieuw onderzoeksonderwerp houdt de rekenkamercommissie rekening met de volgende zaken:

- het onderzoek moet betrekking hebben op de doeltreffendheid, doelmatigheid en/of rechtmatigheid van (de uitvoering van) het beleid;
- er moet sprake zijn van een substantieel (maatschappelijk en/of financieel) belang of bestuurlijke relevantie;

- het onderzoek moet betrekking hebben op door de gemeenten te beïnvloeden beleid;
- er is sprake van een risico, bijvoorbeeld een financieel of maatschappelijk risico als het onderwerp niet wordt onderzocht dan wel het onderwerp heeft toegevoegde waarde;
- het onderwerp moet voor de rekenkamercommissie haalbaar zijn, dat wil zeggen dat het past binnen haar financiële en organisatorische mogelijkheden;
- bij de opeenvolgende onderzoeken moet enigermate sprake zijn van een evenwichtige spreiding over de gemeentelijke beleidsterreinen.
- het heeft toegevoegde waarde als de rekenkamercommissie het onderwerp onderzoekt. Toegevoegde waarde wil zeggen, het onderwerp: - is nog niet of niet voldoende onderzocht; - vergt onafhankelijk onderzoek en/of vergt onderzoek waarvoor de (extra) bevoegdheden van de rekenkamercommissie relevant zijn;
- het onderwerp is politiek relevant voor de raad.
- het onderzoek is bruikbaar. Dat wil zeggen het onderzoek is wat betreft onderwerp en type aanbevelingen gericht op de raad, is goed getimed ten opzichte van het beleidsproces en het onderzoek is gericht op leereffecten.

Tijdens de bijeenkomst op 10 oktober jl. zijn diverse onderwerpen genoemd welke de rekenkamercommissie heeft besproken en afgewogen. Onderwerpen vielen af omdat ze te (actueel) politiek zijn, in de portefeuille sociaal domein vallen (het onderzoek 'laaggeletterdheid' viel daar al in) of buiten het onderzoeksdoel van de rekenkamercommissie vallen. Na alle onderwerpen goed tegen het licht te hebben gehouden is verder ingezoomd op het genoemde onderwerp 'ondermijning' en de rekenkamercommissie denkt hieraan een goed onderzoek te kunnen wijden.

4. Een onderzoek naar 'ondermijning'

In de Kadernota integrale veiligheid 2019-2022 wordt aangegeven dat er in Neder-Betuwe beperkt zicht is op illegale activiteiten die met ondermijning te maken hebben. De meldingsbereidheid is klein en het ontbreekt soms aan een handelingsperspectief op het moment dat er iets wordt opgemerkt. Er is in 2021 nieuw Bibob-beleid geïmplementeerd. Onduidelijk is welke stappen er zijn gezet om de samenhang op het gebied van bestuursrechtelijk en strafrechtelijk optreden te versterken. Er wordt geconstateerd dat whatsapp-fraude en identiteitsfraude sterk zijn toegenomen. Ook voor de periode 2023-2026 is het onderwerp ondermijning een lokale prioriteit blijkens de presentatie Beleid Integrale Veiligheid die plaatsvond op 16 juni 2022.

Om ervoor te zorgen dat de insteek van dit onderzoek aansluit op de verwachtingen en dat de goede vragen worden beantwoord is de rekenkamercommissie van plan om in januari 2023 de raads- en burgerraadsleden uit te nodigen om, samen met het onderzoeksbureau, over dit onderwerp van gedachten te wisselen. Daarna zullen de onderzoeksvragen worden geformuleerd.